

هفت ویژگی معلم از منظر قرآن

دعوت به توحید

يَا بَنِيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ (لقمان / ۱۳)

هر کسی که در مقام تعلیم و تربیت قرار می‌گیرد، بکوشد تفکر خدامحوری را در ذهن‌های پاک و بی‌آلایش شاگردانش بیدار و بارور کند.

خلوص نیت

فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا (کهف / ۱۱۰)

از دیدگاه کلام وحی، جاودانگی هر عملی نیاز به خلوص نیت دارد و بدون این ویژگی اعمال افراد ارزش واقعی نخواهد داشت.

صلاحیت علمی

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ زُحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا (کهف / ۶۵)

هر کس که بدون کسب صلاحیت لازم بخواهد به امر تعلیم و تعلم بپردازد علاوه بر اینکه موجبات خواری و ذلت خود را فراهم خواهد آورد لطافات جبران‌ناپذیری نیز به جامعه وارد خواهد کرد.

سعه صدر

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي؛ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي؛ وَاخْلُ عَقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي (طه / ۲۵ - ۲۸)

تعلیم و تربیت مسئولیتی دشوار است که هر کس، توان پذیرفتن آن را ندارد. کار آموزش صبر، ظرفیت روحی گسترده و تحمل بسیار زیاد می‌خواهد.

فروتنی و گذشت

قَالُوا نَالَهُ لَقَدْ آتَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ (یوسف / ۹۱)

این درس گذشت در داستان یوسف (ع) و برادرانش به تصویر کشیده شده است. عفو و گذشت یک معلم از خطاهای متعلمین می‌تواند هم شخصیت معلم را در برابر دانش‌آموزان محبوب جلوه دهد و هم درس عملی خوبی برای آنان باشد.

عدالت

وَلَا تُضَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ (لقمان / ۱۸)

همه در برابرش از لحاظ دریافت‌های علمی برابر باشند و سهم و بهره از علم را به طور مساوی پرداخته و تبعیض روا نشود.

عطوفت و مهربانی

وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (شعراء / ۲۱۵)

اگر آموزش همراه با احساس خوشایندی باشد، پر جاذبه و پایدار خواهد بود و اگر با آن همراه نباشد، ناپایدار است.

معلمان قرآنی فقید

ابراهیم پورفرزیب (۱۳۰۶ - ۱۳۹۳)

معروف به استاد مولایی، مؤلف چندین کتاب که در زمان خود مفید فایده برای یادگیری بود. اهتمام ویژه در برگزاری جلسات آموزشی به صورت منظم داشت. استعدادها را شناسایی و مشوق‌شان برای افزایش توانایی قرائت و یا حفظ کل قرآن بود. صندوق قرض الحسنه نیکان از یادگارهای اوست.

علی مختاری امیرمجدی (۱۳۰۲ - ۱۳۷۲)

در مسجد کرامت و حسینیه خیاط‌های مشهد مقدس، جلسه قرآن فعالی داشت و جلسات دیگری را نیز در این شهر برپا کرد. وی با عنوان افضل القراء شناخته می‌شد و از جمله دو قاری مطرح، سیدمرتضی سادات فاطمی و مرحوم کاظم محمدزاده از شاگردانش بودند.

محمدتقی مروت (۱۳۲۳ - ۱۳۹۵)

همیشه جستجوگر برای افزایش دانش خود در زمینه تجوید و قرائت نوین و مروج جوانان برای اجرای قرائت به شیوه قاریان دوران طلابی مصر بود. دوستی و رفاقت شدید بین او و شاگردانش همچنان زبان‌زد است.

زهراییگم روستا (۱۲۹۵ - ۱۳۹۰)

برگزاری جلسات آموزشی با حضور تعداد زیادی از بانوان به طوری که بسیاری از بانوان معروف مبلغه و مدرس قرآن افتخار شاگردی‌اش را داشته‌اند. «تفسیر بیانی قرآن» یکی از آثار اوست.

بیوک اصل محمدی (۱۳۰۸ - ۱۳۶۱)

نزد بزرگانی چون سیف و سرهنگ بیگلری و سپس با کوشش فراوان نزد استاد خلیل الرحمن پاکستانی، قرائت را فرا گرفت. از تمکن مالی برخوردار بود و زندگی‌اش را در راه برپایی جلسات قرآن و تدریس صرف می‌کرد.

ابوالشہید علی اربابی (۱۳۱۸ - ۱۳۸۵)

صفای باطن و کلامی دلنشین داشت. در طول ۳۷ سال، ده‌ها استاد و قاری قرآن را تربیت کرد و در سفری که به مصر داشت با قاریان بزرگی همنشین شد و با آوردن نوارهای تلاوت این بزرگان، عرصه جدیدی را گشود.

خبرگزاری بین‌المللی

تعلیم و تعلّم از شئون خداوند است و سپس این موهبت را به پیامبران، امانان و اولیائش ارزانی داشته است. انسان نیز خواست تا او نیز نامش در قالب واژه مقدس «معلم» ثبت شود. دغدغه تمامی معلمان در جهان این است که حیات بشر بر مدار ارزش‌ها و کرامت انسانی بچرخد. او با جهل، دشمن است و تلاش دارد تا ندای فطرت را به گوش‌ها رسانده و زیبایی حقیقی را میهمان چشم‌ها کند. اما خداوند متعال در مقام نخستین معلم بشر، چگونه فطرت انسانی را بیدار و درصدد محو جهل از مخلوقاتش بوده است؟ قرآن، آخرین کتاب خالق جهان، پاسخ می‌دهد.